

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

“Ψέμα στο ψέμα”

του Anthony Neilsen

Απόδοση: Θοδωρής Πετρόπουλος. Σκηνοθεσία: Πέτρος Φιλιππίδης. Σκηνικά – Κοστούμια: Δαμιανός Ζαρίφης. Μουσική επιμέλεια: Ιάκωβος Δρόσος. Πάίζουν: Πέτρος Φιλιππίδης, Παύλος Χαϊκάλης, Ηλίας Λογοθέτης, Ματίνα Καρρά, Ζωή Ρηγοπούλου, Βασίλης Ρίσβας, Μέννι Κωνσταντινίδου, Ειρήνη Τσιαρπί

ΤΟ ΚΩΜΙΚΟ ταλέντο είναι πιο σπάνιο και πιο συγκεκριμένο χάρισμα από το δραματικό. Είναι μια έμφυτη ικανότητα, μια βιογενής ιδιαιτερότητα που ξεχωρίζει τον κάθε “κωμικό”, ακόμα κι αν αυτός είναι ο “κωμικός” της παρέας, του γραφείου, της οικογένειας κ.ά., δηλαδή, ακόμα κι αν αυτός δεν έχει κάνει το χάρισμά του επάγγελμα. Ο επαγγελματίας υποκριτής κωμικός διαθέτει πολλαπλό ταλέντο, ξέρει να αφηγείται, να μιμείται, να έλκει την προσοχή του κοινού, να καθαρίζει τη φωνή του, να μετατρέπει το πρόσωπο και το σώμα του σε αγωγούς κωμικότητας. Όταν αναγνώριζουμε σ’ έναν “κωμικό της παρέας ότι κατέχει την τέχνη να μας κάνει να γελάμε” στην ουσία “καθορίζουμε και τον επαγγελματικό υποκριτικό στόχο ενός κωμικού ηθοποιού. Στο επαγγελματικό επίπεδο αυτή η φράση της καθημερινότητας μετατρέπεται σε υποκριτική φόρμουλα, σε μέγα ζητούμενο. Το χιούμορ, ιδιαίτερα το θεατρικό, πρέπει να χαρακτηρίζεται ως προς την αποτελεσματικότητά του (κατά πόσο το κοινό γελάει) και μετά ως προς την ταυτότητα του αποδέκτη, το “ποσοστό κοιλτούρας”, τη λεπτότητα κ.ά. Το χιούμορ πραγματώνεται μέσα από το γέλιο του αποδέκτη του κωμικού μηνύματος, αυτό έχει την ισχύ του νόμου στο θέατρο. Το χιούμορ της παράστασης “Ψέμα στο ψέμα”, βασισμένης στο έργο του Anthony Neilson “The Lying Kind”, εξαργυρώθηκε με πολύ γέλιο. Ήταν καλό φινάλε του φετινού “Μήνα Ελληνικού Θεάτρου”, όπως ονομάζουν οι διοργανωτές τη σειρά από μερικές αθηναϊκές παραγωγές που έρχονται να τελειώσουν τη σεζόν τους στην Κύπρο. Μετά από την απογοητευτική “Μαργαρίτα Γκωτιέ” και τη μέτρια “Γυναίκα που μαγειρεύει τον άνδρα της” το γέλιο που ακούστηκε στην παράσταση του Πέτρου Φιλιππίδη βελτίωσε τη γενική εικόνα της διοργάνωσης.

Το έργο του Νίλσεν είναι μια μαύρη... φάρσα. Από εκείνα τα αγγλικά θεατρικά όπου το καλογραμμένο γρήγορο κείμενο είναι εγγύηση της μισής επιτυχίας. Μπορεί οι δύο ηλίθιοι αστυνομικοί να είναι εύκολη λεία και ο παραδοσιακός στόχος για τους Άγγλους κωμωδιογράφους, αλλά ο εφιάλτης στον οποίο μπλέκονται, ο λαβύρινθος από τα ψέματα, στον οποίο μπερδεύονται τα “τέρατα” που ζουν σ’ αυτό το λαβύρινθο, (όπως ο ξαφνικός θάνατος των αγαπημένων

μας, η παιδεραστία, η κακή είδηση που χτυπά την πόρτα μας) σπάνια αποτελούν πρώτη ύλη σ’ ένα κωμικό έργο. Άσε που στο τέλος της ξέφρενης διαδρομής των δύο αστυνομικών από το ένα ψέμα στο άλλο στέκει ο αληθινός θάνατος, στον οποίο εμείς οι θεατές τρακάρουμε χωρίς να προλάβουμε να σταματήσουμε το ξέπνοο πια μετά από τόσες περιπέτειες γέλιο.

Ο Πέτρος Φιλιππίδης ανεβάζει το έργο ως σκηνοθέτης που υπηρετεί το Φιλιππίδη ηθοποιό, αλλά και όλους τους συναδέλφους του. Δίνει όλο το χρόνο στις παύσεις και στα κολπάκια, στην παντομίμα και στα σόλο του δικού του Γκάμπελ, αλλά και στον Μπλαν, του καταπληκτικού Παύλου Χαϊκάλη και στον κύριο Κόνερ του Ηλία Λογοθέτη. Οι τρεις τους κράτησαν ένα κωμικό κλίμα που η απόσταση που υπήρχε μεταξύ των τριών πρωταγωνιστών και της υπόλοιπης ομάδας δε μπορούσε να το χαλάσει. Προικισμένοι πολύ γενναίωδωρα με το κωμικό χάρισμα, ο Φιλιππίδης και ο Χαϊκάλης συνειδητά υπογραμμίζουν τη διαφορά της υποκριτικής τους μανιέρας, επειδή και το κείμενο βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στις διαφορές των ταπειραμένων και των χαρακτήρων των δύο αστυνομικών. Πιο εξπρεσιονιστικός, της υπερβολής στην έκφρασή του ο Φιλιππίδης, σε υποκριτικές “περιπτύξεις” με τον ισορροπημένο μεταξύ της κοινής λογικής και της πλήρους τρέλας ήρωα του Χαϊκάλη. Ο δικός του αστυνομικός συνδυάζει το σύμπλεγμα της κοινωνικής κατωτερότητας με τους παροξυσμούς αντωρότητας απέναντι στον ακόμα πιο ηλίθιο εταίρο του, τον αστυνομικό του Φιλιππίδη. Συμπληρώνει το σχήμα ο Ηλίας Λογοθέτης, κωμικά κομψός ανάμεσα στη φρίκη των τραγικών μαντάτων και της τυφλής άγνοιας, κωμικότητας στο παίξιμό του.

Γνωστότατοι και οι τρεις τηλεοπτικοί και θεατρικοί έπαιζαν με το κοινό ακριβώς όσο χρειαζόταν για να το έχουν συνέχεια μαζί τους, αλλά και αποφεύγοντας να χαλάσουν την “επιφάνεια” του έργου με τις άμεσες επαφές με τους θεατές.

Μόνο ένα πετυχημένο χιούμορ, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα το μαζικό και συνεχές γέλιο των θεατών, μπορεί να στηρίζει τη θέση για την παντοδυναμία και την παγκυριαρχία του, απέναντι στην απαγορευτική ανεπάρκεια των θεματικών ταμπού. ●